

Mesur Arfaethedig Caeau Chwarae (Ymgysylltiad Cymunedau â Phenderfyniadau Gwaredu) (Cymru) [FEL Y'I CYFLWYNWYD]

MESUR gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ynghylch ymgysylltiad cymunedau â phenderfyniadau gan awdurdodau lleol yng Nghymru a ddylid gwaredu caeau chwarae; ac at ddibenion cysylltiedig.

5 Mae'r Mesur hwn, a basiwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ar [] ac a gymeradwywyd gan Ei Mawrhydi yn Ei Chyngor ar [], yn deddfu'r darpariaethau a ganlyn:-

1 Cyfyngiad ar waredu caeau chwarae gan awdurdodau lleol yng Nghymru

- 10 (1) Ni chaiff awdurdod lleol yng Nghymru ("yr awdurdod") waredu cae chwarae nac unrhyw ran o gae chwarae oni fydd wedi cydymffurfio yn gyntaf â gofynion adrannau 3 i 6.
- (2) Nid yw is-adran (1) yn gymwys i warediad os yw'r person y caniateir yr ystâd neu'r buddiant iddo drwy'r gwaredu –
- 15 (a) yn awdurdod lleol,
(b) yn elusen gofrestredig, neu
(c) yn gorff neu gymdeithas y mae ei nodau'n cynnwys hybu gweithgareddau chwaraeon neu weithgareddau hamdden.
- (3) Os yw'r awdurdod wedi cydymffurfio â'r gofynion hynny mewn perthynas â gwarediad arfaethedig –
- 20 (a) rhaid cymryd hefyd ei fod wedi cydymffurfio â'r gofynion hynny mewn perthynas â gwarediad diwygiedig;
(b) rhaid peidio â chymryd ei fod wedi cydymffurfio â'r gofynion hynny oni fydd y gwarediad yn digwydd cyn pen 12 mis ar ôl y diwrnod y cyhoeddir yr hysbysiad y cyfeirir ato yn adran 3(8) am y tro cyntaf.
- 25 (4) Os caiff cyfarwyddyd mewn perthynas â gwarediad arfaethedig ei roi gan Weinidogion Cymru o dan adran 7(1) (cyfarwyddyd stopio) ac y tynnir y cyfarwyddyd hwnnw yn ôl o dan adran 7(3) rhaid peidio â chymryd i ystyriaeth unrhyw gyfnod pryd yr oedd y cyfarwyddyd hwnnw mewn grym wrth gyfrifo'r cyfnod o 12 mis y cyfeirir ato yn is-adran (3)(b).

2 Y prif ddiffiniadau

30 Yn y Mesur hwn –

- (a) ystyr "gwaredu" yw caniatáu unrhyw ystâd neu fuddiant mewn tir (heblaw tenantiaeth fer) neu wneud cytundeb i wneud hynny, ac ystyr "tenantiaeth fer" yw –

- (i) cyfnod heb fod yn fwy na saith mlynedd, neu
- (ii) aseinio cyfnod nad oes iddo, ar ddyddiad yr aseinio, fwy na saith mlynedd i redeg;
- (b) ystyr “awdurdod lleol” yw –
- 5 (i) cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol,
- (ii) cyngor cymuned (gan gynnwys cyngor tref), neu
- (iii) awdurdod parc cenedlaethol;
- (c) ystyr “gwarediad diwygiedig” yw gwarediad sy’n cyfeirio at warediad
- 10 arfaethedig y mae’r awdurdod wedi cydymffurfio â gofynion adrannau 3 i 6 mewn perthynas ag ef ond sydd wedi’i ddiwygio fel bod ei effaith ar un neu fwy o’r materion y cyfeirir atynt yn adran 3(1)(c)(i), (ii) a (iii) yn llai;
- (d) ystyr “cae chwarae” yw’r cyfan o safle sy’n cwmpasu o leiaf un maes chwarae; ac
- (e) ystyr “maes chwarae” yw ardal ddynodedig sydd, ynghyd ag unrhyw ardal
- 15 or-redeg –
- (i) yn 0.2 hectar neu fwy o ran arwynebedd, sydd wedi’i marcio i’w defnyddio at athletau neu i chwarae criced, hoci, pêl-droed, pêl-fas, pêl-rwyd, rownderi neu rygbi, neu sydd wedi’i neilltuo i chwarae golff,
- 20 (ii) yn 0.1 hectar neu fwy o ran arwynebedd, sydd wedi’i marcio neu wedi’i neilltuo mewn modd arall i chwarae bowls, neu
- (iii) yn 0.06 hectar neu fwy o ran arwynebedd, sydd wedi’i marcio i’w defnyddio i chwarae tennis,
- 25 os yw’r ardal o dan sylw wedi’i marcio neu wedi’i neilltuo i chwarae’r gamp o dan sylw ar unrhyw adeg o fewn y cyfnod o bum mlynedd sy’n diweddu ar y dyddiad y cyhoeddir yr hysbysiad y cyfeirir ato yn adran 3(8) am y tro cyntaf.

3 Datganiad o’r effaith

- (1) Rhaid i’r awdurdod baratoi datganiad sy’n nodi –
- (a) natur y gwarediad arfaethedig,
- 30 (b) lefel y galw, gan gynnwys unrhyw alw yn y dyfodol y gellir ei rag-weld, am ddefnyddio caeau chwarae yn y gymdogaeth ,
- (c) effaith y gwarediad arfaethedig ar y canlynol –
- (i) y ddarpariaeth gyffredinol ar gyfer caeau chwarae yn y gymdogaeth, gan gynnwys ansawdd y caeau chwarae hynny a’u hygyrchedd,
- 35 (ii) iechyd a lles trigolion y gymdogaeth yn gyffredinol ac iechyd a lles plant a phersonau ifanc yn benodol, a
- (iii) y strategaeth y mae’n ofynnol i’r awdurdod ei pharatoi o dan adran 24(1) o Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 (p.17) (strategaeth iechyd, gofal
- 40 cymdeithasol a lles).

- (2) Yn y Mesur hwn cyfeirir at ddatganiad sy'n cael ei baratoi o dan is-adran (1) fel "datganiad o'r effaith".
- (3) Mae'r cyfeiriadau yn yr adran hon at "y gymdogaeth" yn gyfeiriadau at yr ardal neu'r ardaloedd y mae'r rhai a fyddai'n debyg o ddefnyddio'r cae chwarae pe bai'n parhau i fod ar gael i'w ddefnyddio yn dod ohoni neu ohonynt ac nid yw'n berthnasol a yw ardal o'r fath y tu mewn i ardal yr awdurdod lleol sy'n bwriadu gwaredu'r cae chwarae.
- (4) Wrth ddisgrifio'r effeithiau y cyfeirir atynt yn is-adran (1)(c) caiff y datganiad o'r effaith gymryd i ystyriaeth unrhyw ddarpariaeth arall ar gyfer caeau chwarae y mae'r awdurdod yn bwriadu ei gwneud neu ei sicrhau adeg y gwarediad arfaethedig neu cyn yr adeg honno.
- (5) Rhaid i'r datganiad o'r effaith—
- (a) bod ar gael i'w archwilio am gyfnod di-dor o ddim llai na chwe wythnos yn ystod oriau swyddfa arferol ym mhrif swyddfa'r awdurdod ac, os yw'n rhesymol ymarferol, mewn un neu fwy o leoedd yn y gymdogaeth, a
- (b) os oes gan yr awdurdod wefan, ymddangos ar y wefan honno yn ystod y cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (a).
- (6) Cyhyd ag y caiff tâl rhesymol ei dalu, rhaid i'r awdurdod ddarparu copi o'r datganiad o'r effaith ar gyfer unrhyw berson y caiff yr awdurdod gais ganddo yn ystod y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (5)(a).
- (7) Yn y Mesur hwn cyfeirir at y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (5)(a) fel "y cyfnod adneuo".
- (8) Rhaid i hysbysiad—
- (a) sy'n nodi'r gwarediad arfaethedig,
- (b) sy'n nodi'r cyfnod adneuo,
- (c) sy'n datgan y lle neu'r lleoedd y gellir archwilio'r datganiad o'r effaith yn ystod y cyfnod adneuo a rhwng pa adegau y caniateir ei archwilio,
- (d) sy'n rhoi gwybod i'r cyhoedd fod ganddynt hawl, yn unol ag is-adran (6), i gael copi o'r datganiad o'r effaith, a
- (e) sy'n rhoi gwybod i'r cyhoedd fod ganddynt hawl, yn ystod y cyfnod ymgynghori, i gyflwyno sylwadau i'r awdurdod mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig a thrwy ba fodd y gallant wneud hynny,
- gael ei gyhoeddi gan yr awdurdod yn ystod o leiaf ddwy wythnos olynol mewn un neu fwy o bapurau newydd sy'n cylchredeg yn y gymdogaeth.
- (9) Ni chaiff y cyfnod adneuo ddod i ben lai na saith wythnos ar ôl y diwrnod y cyhoeddir yr hysbysiad y cyfeirir ato yn is-adran (8) am y tro cyntaf.
- (10) Ystyr y "cyfnod ymgynghori" yw'r cyfnod sy'n dechrau ar yr un diwrnod â'r cyfnod adneuo ac sy'n dod i ben ddwy wythnos ar ôl diwedd y cyfnod adneuo.

4 Ymgynghori

- (1) Rhaid i'r awdurdod, heb fod yn hwyrach na'r diwrnod y cyhoeddir yr hysbysiad y cyfeirir ato yn is-adran 3(8) am y tro cyntaf, anfon copi o'r datganiad o effaith—

- (a) at bob un o'r personau a'r cyrff a nodir yn yr Atodlen,
- (b) at unrhyw bersonau neu gyrff eraill y mae'n ymddangos i'r awdurdod eu bod yn cynrychioli buddiannau personau sy'n debyg o ddefnyddio'r cae chwarae, ac yn enwedig buddiannau plant a phersonau ifanc sy'n gwneud hynny a buddiannau eu rhieni, ac
- (c) meddianwyr pob aelwyd y ceir cofnod ar ei chyfer, ar y dyddiad yr anfonir y datganiad, yn y gofrestr etholwyr ar gyfer pob adran etholiadol llywodraeth leol sy'n cynnwys unrhyw ran o'r cae chwarae neu sydd â ffin gyffredin ag unrhyw ran o'r cae chwarae,

5

10

a rhoi gwybod mewn ysgrifen i'r personau neu'r cyrff hynny fod ganddynt hawl, yn ystod y cyfnod ymgynghori, i gyflwyno sylwadau i'r awdurdod mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig a thrwy ba fodd y gallant wneud hynny.

- (2) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, ddiwygio'r Atodlen o dro i dro.

5 Ystyried sylwadau

15

- (1) Rhaid i'r awdurdod ystyried unrhyw sylwadau mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig sy'n dod i law yn ystod y cyfnod ymgynghori.
- (2) Caiff yr awdurdod ystyried unrhyw sylwadau o'r fath sy'n dod i law ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori.

6 Y penderfyniad a ddylid bwrw ymlaen â'r gwarediad arfaethedig

20

- (1) Os bydd yr awdurdod, ar ôl ystyried unrhyw sylwadau y mae'n ofynnol iddo eu hystyried neu y mae ganddo bŵer i'w hystyried o dan adran 5, yn penderfynu peidio â bwrw ymlaen â'r gwarediad, rhaid iddo gyhoeddi hysbysiad ynglŷn â'r ffaith honno mewn un neu fwy o bapurau newydd sy'n cylchredeg yn y gymdogaeth.

25

- (2) Os bydd yr awdurdod, ar ôl ystyried sylwadau o'r fath, yn penderfynu bwrw ymlaen â'r gwarediad neu â gwarediad diwygiedig rhaid iddo –

- (a) paratoi datganiad penderfynu,
- (b) anfon copi o'r datganiad penderfynu at bob person neu gorff yr oedd yn ofynnol o dan adran 4(1) iddo anfon copi o'r datganiad o'r effaith atynt,
- (c) cyhoeddi hysbysiad, yn ystod o leiaf ddwy wythnos olynol, mewn un neu fwy o bapurau newydd sy'n cylchredeg yn y gymdogaeth, ynglŷn â'r lle neu'r lleoedd y gellir archwilio'r datganiad penderfynu ac yn ystod pa gyfnod a rhwng pa adegau y caniateir ei archwilio yn unol â pharagraff (d),
- (d) trefnu bod y datganiad penderfynu ar gael i'w archwilio am gyfnod di-dor o ddim llai na phedair wythnos yn ystod oriau swyddfa arferol ym mhrif swyddfa'r awdurdod ac, os yw'n rhesymol ymarferol, mewn un neu fwy o lleoedd yn y gymdogaeth honno, ac
- (e) os oes gan yr awdurdod wefan, peri i'r datganiad penderfynu ymddangos ar y wefan honno yn ystod y cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (c).

30

35

- (3) Mae "datganiad penderfynu" yn ddatganiad sy'n crynhoi'r sylwadau y mae'r awdurdod wedi'u hystyried o dan adran 5 ac sy'n nodi ei resymau dros fwrw ymlaen â'r gwarediad (neu â gwarediad diwygiedig).

40

- (4) Cyhyd ag y caiff tâl rhesymol ei dalu, rhaid i'r awdurdod ddarparu copi o'r datganiad penderfynu ar gyfer unrhyw berson y caiff yr awdurdod gais ganddo yn ystod y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (2)(d).
- (5) Ni chaiff y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (2)(d) ddod i ben lai na phum wythnos ar ôl y diwrnod y cyhoeddir yr hysbysiad y cyfeirir ato yn is-adran (2)(c) am y tro cyntaf.
- (6) Ni chaiff yr awdurdod waredu'r cae chwarae nes bod y cyfnod y cyfeirir ato yn is-adran (2)(d) wedi dod i ben.

7 Cyfarwyddiadau gan Weinidogion Cymru

- (1) Os caiff Gweinidogion Cymru sylwadau –

- (a) bod awdurdod yn bwriadu gwaredu cae chwarae, a
- (b) bod yr awdurdod wedi methu, mewn unrhyw ffordd, â chydymffurfio â gofynion adrannau 3 i 6 o'r Mesur hwn mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig,

caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo'r awdurdod i beidio â bwrw ymlaen â'r gwarediad a rhaid i'r awdurdod gydymffurfio â'r cyfarwyddyd hwnnw.

- (2) Yn y Mesur hwn cyfeirir at gyfarwyddyd sy'n cael ei roi o dan is-adran (1) fel "cyfarwyddyd stopio".

- (3) Os yw'n ymddangos i Weinidogion Cymru, ar ôl i gyfarwyddyd stopio gael ei roi ac ar ôl iddynt ystyried unrhyw sylwadau a gyflwynwyd gan yr awdurdod o dan sylw, fod yr awdurdod wedi cydymffurfio'n sylweddol â gofynion adrannau 3 i 6 o'r Mesur hwn mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig, rhaid i Weinidogion Cymru dynnu'r cyfarwyddyd stopio yn ôl.

- (4) Os yw'n ymddangos i Weinidogion Cymru, ar ôl i gyfarwyddyd stopio gael ei roi, ac ar ôl iddynt ystyried y sylwadau hynny, fod yr awdurdod wedi methu, mewn unrhyw ffordd sylweddol, â chydymffurfio â gofynion adrannau 3 i 6 o'r Mesur hwn mewn perthynas â'r gwarediad arfaethedig, rhaid i Weinidogion Cymru dynnu'r cyfarwyddyd stopio yn ôl ond, wrth wneud hynny, rhaid iddynt roi cyfarwyddyd adfer i'r awdurdod.

- (5) Mae "cyfarwyddyd adfer" yn gyfarwyddyd i'r awdurdod i gymryd unrhyw gamau i sicrhau bod yr awdurdod yn cydymffurfio'n sylweddol ag unrhyw ofynion yn adrannau 3 i 6 o'r Mesur hwn a bennir yn y cyfarwyddyd.

- (6) Ni chaiff awdurdod y mae Gweinidogion Cymru wedi rhoi cyfarwyddyd adfer iddo fwrw ymlaen â gwarediad y mae'r cyfarwyddyd hwnnw'n cyfeirio ato oni fydd wedi cydymffurfio â'r cyfarwyddyd hwnnw.

8 Diwygio Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p.70)

- (1) Diwygir adran 123 (Gwaredu tir gan y prif gynghorau) o Ddeddf 1972 –

- (a) drwy fewnosod yn is-adran (1), ar ôl "Subject to the following provisions of this section," –

"and to those of the Playing Fields (Community Involvement in Disposal Decisions) (Wales) Measure 2008,"

(b) drwy fewnosod ar ôl is-adran (2A) –

“(2AA) Subsection (2A) does not apply to a disposal to which the provisions of the Playing Fields (Community Involvement in Disposal Decisions) (Wales) Measure 2008 apply.”, ac

(c) drwy fewnosod yn is-adran (2B), ar ôl “by virtue of subsection (2A) above” –

“or in accordance with the provisions of the Playing Fields (Community Involvement in Disposal Decisions) (Wales) Measure 2008.”.

(2) Diwygir adran 127 (Gwaredu tir gan blwyfi a chymunedau) o Ddeddf 1972 drwy fewnosod yn is-adran (1), ar ôl “Subject to the following provisions of this section,” –

“and to those of the Playing Fields (Community Involvement in Disposal Decisions) (Wales) Measure 2008, “.

9 Gorchmynion a rheoliadau

(1) Mae unrhyw bŵer i wneud gorchmynion neu reoliadau a roddir gan y Mesur hwn –

(a) yn arferadwy drwy offeryn statudol,

(b) yn cynnwys pŵer –

(i) i wneud darpariaeth yn gyffredinol neu mewn perthynas ag achosion penodol,

(ii) i wneud darpariaethau gwahanol ar gyfer achosion gwahanol,

(iii) i wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, darpariaeth atodol, darpariaeth arbed neu ddarpariaeth drosiannol a wêl Gweinidogion Cymru yn dda,

(iv) sydd, yn ogystal â bod yn arferadwy mewn perthynas â’r holl achosion y mae’n gymwys iddynt, yn gallu cael ei arfer mewn perthynas â’r holl achosion hynny yn ddarostyngedig i eithriadau neu mewn perthynas ag unrhyw achos penodol neu ddsbarth penodol o achosion.

(2) Yn ddarostyngedig i isadrannau (3) a (4) mae unrhyw offeryn statudol sy’n cynnwys gorchmyn neu reoliadau a wneir o dan y Mesur hwn yn gallu cael ei ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan y Cynulliad.

(3) Ni chaniateir i offeryn statudol sy’n cynnwys –

(a) gorchmyn o dan adran 4(2), neu

(b) rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan adran 10 sy’n diwygio neu’n diddymu unrhyw ran o destun Deddf Seneddol neu Fesur Cynulliad,

gael ei wneud oni bai bod drafft o’r offeryn wedi’i osod gerbron y Cynulliad, ac wedi’i gymeradwyo drwy benderfyniad gan y Cynulliad.

(4) Nid yw is-adran (2) yn gymwys i offeryn statudol sy’n cynnwys gorchmyn sy’n gwneud darpariaeth o dan adran 12(3) yn unig.

10 Pŵer i wneud rhagor o ddarpariaethau atodol a chanlyniadol etc.

(1) Ar unrhyw adeg, drwy reoliadau, caiff Gweinidogion Cymru wneud –

- (a) unrhyw ddarpariaeth atodol, gysylltiedig neu ganlyniadol, a
- (b) unrhyw ddarpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed,

y maent yn credu ei bod yn angenrheidiol neu'n gyfleus at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Mesur hwn, o ganlyniad iddi, neu i roi ei heffaith lawn iddi.

- 5 (2) Yn benodol, caiff rheoliadau o dan is-adran (1) wneud darpariaeth—
- (a) i ddiwygio neu i ddiddymu unrhyw ddeddfiad a basiwyd cyn y Mesur hwn, neu yn ystod yr un flwyddyn Gynulliad ag ef, a
 - (b) i ddiwygio neu i ddirymu unrhyw is-ddeddfwriaeth (o fewn ystyr Deddf Dehongli 1978 (p.30)) a wnaed cyn i'r Mesur hwn gael ei basio.

10 11 Dehongli

Yn y Mesur hwn—

diffinnir "awdurdod lleol" ("*local authority*") gan adran 2(b);

diffinnir "cae chwarae" ("*playing field*") gan adran 2(d);

diffinnir "cyfarwyddyd adfer" ("*remedial direction*") gan adran 7(5);

15 diffinnir "cyfarwyddyd stopio" ("*stop direction*") gan adran 7(2);

diffinnir "cyfnod adneuo" ("*deposit period*") gan adran 3(7);

diffinnir "cyfnod ymgynghori" ("*consultation period*") gan adran 3(10);

diffinnir "datganiad penderfynu" ("*decision statement*") gan adran 6(3);

diffinnir "datganiad o'r effaith" ("*impact statement*") gan adran 3(2);

20 ystyr "Deddf 1972" ("*the Local Government Act 1972*") yw Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p.70);

diffinnir "gwarediad diwygiedig" ("*modified disposal*") gan adran 2(c);

diffinnir "gwaredu" ("*dispose*") gan adran 2(a);

diffinnir "y gymdogaeth" ("*the locality*") gan adran 3(3); a

25 diffinnir "maes chwarae" ("*playing pitch*") gan adran 2(e).

12 Enw byr a chychwyn

- (1) Enw'r Mesur hwn yw Mesur Caeau Chwarae (Ymgysylltiad Cymunedau â Phenderfyniadau Gwaredu) (Cymru) 2008.
- (2) Daw'r adran hon ac adrannau 9, 10 ac 11 i rym ar y diwrnod y cymeradwyir y Mesur hwn gan Ei Mawrhydi yn y Cyfrin Gyngor.
- (3) Daw darpariaethau eraill y Mesur hwn i rym ar unrhyw ddydd neu ddyddiau a benodir gan Weinidogion Cymru drwy orchymyn.

ATODLEN
(A gyflwynir gan Adran 4)

YMGYNGHOREION

- 1 Meysydd Chwarae Cymru.
- 5 Cymdeithas y Mannau Agored.
Chwarae Cymru.
Cyngor Chwaraeon Cymru.
- 2 Unrhyw glwb chwaraeon, cymdeithas neu gorff arall sy'n defnyddio'r cae chwarae yn rheolaidd.
- 10 3 Unrhyw awdurdod lleol (heblaw'r awdurdod sy'n bwriadu gwaredu'r cae chwarae) y mae ei ardal yn cynnwys unrhyw ran o'r gymdogaeth.
Unrhyw Fwrdd Iechyd Lleol y mae ei ardal yn cynnwys unrhyw ran o'r gymdogaeth.
Unrhyw Bartneriaeth Cymunedau yn Gyntaf y mae ei maes gweithgarwch yn cynnwys unrhyw ran o'r gymdogaeth.
- 15 4 Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru.
Barnardo's.
Sefydliad Prydeinig y Galon.
Anabledd Cymru.
Chwaraeon Anabledd Cymru.
- 20 5 Comisiynydd Plant Cymru.
Unrhyw Fforwm Ieuenctid Lleol sydd wedi'i sefydlu yn y gymdogaeth.
Unrhyw Gyngor Ysgol sydd gan ysgol yn y gymdogaeth.
Y Tîm Troseddau Ieuenctid ar gyfer ardal pob awdurdod lleol sy'n cynnwys unrhyw ran o'r gymdogaeth.